

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ХИЗМАТИ ДАВЛАТӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2007, №3, мод.166, №6, мод. 429; с. 2010, №3, мод.158; с. 2011, №6, мод. 452; с. 2012, №8, мод. 834, №12, қ. 1, мод.1008; с. 2013, №7, мод. 542, №12, мод. 905; с. 2014, №7, қ. 2, мод. 425; с. 2015, №12, қ. 1, мод. 1106; с. 2016, №3, мод. 156; с. 2017, №1-2, мод. 28, мод. 29, №5, қ. 1, мод.290; с. 2018, №7 - 8, мод. 526; с. 2019, № 4-5, мод. 225)

(Қонуни ҚТ аз 8.06.2007 № 273, аз 11.03.2010 № 603, аз 28.06.2011 № 741, аз 01.08.2012 № 900, аз 28.12.2012 № 914, аз 22.07.2013 № 1016, аз 28.12.2013 № 1061, аз 26.07.2014 № 1128, аз 25.12.2015 № 1260, аз 15.03.2016 № 1303, аз 24.02.2017 № 1405, № 1406, аз 30.05.2017 № 1433, аз 3.08.2018 № 1543, аз 4.04.2019 № 1597, аз 2.01.2020 № 1672, аз 13.11.2023 № 2011)

Қонуни мазкур асосҳои ташкилию ҳуқуқии хизмати давлатӣ, вазъи ҳуқуқӣ ва кафолатҳои иҷтимоии хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **дастгоҳи давлатӣ** - низоми мақомоти давлатӣ, ки фаъолияти он барои амалӣ намудани вазифа, функсия ва сиёсати давлат равона шудааст;

- **мақоми давлатӣ** - ҷузъи таркибии дастгоҳи давлатӣ, ки тибқи салоҳият ва сохтори муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ваколати давлатию ҳокимиятиро дар шакли ташкилию ҳуқуқии ба худ хос амалӣ менамояд;

- **мансаби давлатӣ** - воҳиди сохтори мақоми давлатӣ, ки дар доираи салоҳияти муқарраркардаи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани ҳокимияти давлатӣ, таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва салоҳияти мақомоти давлатӣ таъсис дода шудааст (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*);

- **мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ** - мансабҳои, ки Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани ҳокимияти давлатӣ муқаррар намудаанд;

- **мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ (мансабҳои сиёсӣ ва маъмурии хизмати давлатӣ)** - мансабҳои, ки бо тартиби қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ муқаррар карда шудаанд;

- **хизмати давлатӣ** - фаъолияти касбии хизматчиёни давлатӣ, ки барои таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ муқаррар карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*);

- **хизматчиӣ давлатӣ** - шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мансаби давлатии хизмати давлатии музднокро дар асоси касбӣ бо мақсади таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ ишғол намудааст;

- **хизматчиӣ давлатии сиёсӣ** - хизматчиӣ давлатӣ, ки фаъолияти ӯ ба сиёсати умумидавлатӣ вобаста аст ва барои дар амал татбиқ намудани сиёсати дохилӣ ва хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул мебошад;

- **хизматчиӣ давлатии маъмурӣ** - хизматчиӣ давлатӣ, ки уҳдадорҳои мансабии ӯ ба таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсии хизмати давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ равона карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- **шахси мансабдори давлатӣ** - шахси таъин ё интихобшуда, ки ба таври доимӣ, муваққатӣ ё бо ваколати махсус вазифаи намоёндаи ҳокимияти давлатиро амалӣ менамояд, яъне бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дорой

ваколатҳои амрдиҳӣ нисбати шахсоне мебошад, ки дар тобеияти хизмати ӯ қарор надоранд, инчунин шахсе, ки вазифаҳои ташкилию амрдиҳӣ, маъмурию хоҷагидориро дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ, муассисаҳои давлатӣ, мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот, ҳамчунин дар субъектҳои хоҷагидори давлатӣ ва дигар субъектҳои хоҷагидоре, ки дар онҳо ҳиссаи давлат на кам аз нисфи ташкил медиҳад, ба таври музднок ё бемузд иҷро менамояд ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1406*);

- **фехристи мансабҳои давлатӣ** - номгӯи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар басти қорӣ мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идоракунӣ барои ба амал баровардани ҳокимияти давлатӣ, таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва салоҳияти мақомоти давлатӣ пешбинӣ гардидааст;

- **фехристи хизматчиёни давлатӣ** - маҳзани ягонаи маълумот ва иттилоот оид ба теъдоди умумӣ ва ҳайати сифатии хизматчиёни давлатии дастгоҳи давлатӣ, ки дар асоси шарҳи ҳол ва фаъолияти касбии хизматчиёни давлатии алоҳида тартиб дода шуда, тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба маълумоти дорони сирри давлатӣ мансубанд (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*);

- **талаботи таҳассусӣ** - талаботе, ки бо мақсади муайян кардани тайёрии касбӣ ва мувофиқат ба мансаби мушаххаси давлатии хизмати давлатӣ ба шахрвандон ҳангоми қабул шудан ба хизмати давлатӣ ва хизматчиёни давлатӣ барои ишғоли мансаби баландтари давлатии хизматӣ пешниҳод карда мешавад;

- **категорияи мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ** - мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ, ки вобаста ба ҳаҷм, хусусият ва доираи уҳдадорихоӣ мансабии хизматчиёни давлатии маъмурий тасниф мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- **уҳдадорихоӣ мансабӣ** - уҳдадорихоӣ пешбинишудаи мансаби муайяни давлатӣ, ки ҷавобгӯи мақсад ва вазифаҳои мақомоти давлатӣ буда, хизматчиёни давлатӣ дар доираи меъёрҳои муқарраркардаи қонун ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ иҷро мекунад (*қонуни ҚТ аз 1.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011*);

- **одоби хизматчиёни давлатӣ** - маҷмӯи меъёрҳо, принципҳо ва қоидаҳои рафтори хизматӣ ва ғайрихизматии хизматчиёни давлатӣ, ки ҳислатҳои ахлоқии фаъолияти касбӣ ва рафтори ӯро дар қор ва ҷомеа таҷассум намуда, арзишҳои эътирофшудаи ахлоқии инсонӣ, талаботи маънавии ҷомеаро нисбат ба хизматчиёни давлатӣ дар бар мегирад (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128, аз 3.08.2018 № 1543*).

хориҷ карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543*);

хориҷ карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543*);

хориҷ карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543*);

- **озмун** - тартиби интихоби номзадҳо барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ бо роҳи муайян намудани дараҷаи мутобиқати онҳо ба талаботи таҳассусии мансаби ишғолшаванда (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);

- **аттестатсия** - тартиби муайян намудани мувофиқати хизматчиёни давлатии маъмурий ба мансаби ишғолнамуда бо роҳи баҳодихӣ ба иҷрои уҳдадорихоӣ мансабӣ, сатҳи дониш, малака ва тайёрии касбӣ (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011*);

- **баҳодихии фаъолияти хизматчиёни давлатӣ** - тартиби муайян кардани натиҷаҳои фаъолияти хизматчиёни давлатӣ бо роҳи гузаронидани суҳбат дар бораи нишондиҳандаҳои иҷрои уҳдадорихоӣ мансабӣ дараҷаи комёб шудан ба натиҷаҳои пешбинишудае, ки ба мақсаду вазифаҳои мақоми давлатӣ ва воҳиди сохтори он мувофиқат мекунад (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011*);

- **дастурамали мансабӣ** - санаде, ки номгӯи мансаби давлатӣ, талаботи таҳассусии мушаххас нисбат ба ишғолкунандагони мансаби мазкур, уҳдадорихоӣ мансабӣ, ҳуқуқ ва масъулияти хизматчиёни давлатиро пешбинӣ мекунад (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 2. Ҳуқуқ ба хизмати давлатӣ

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, қатъи назар аз миллат, нажод, чинс, забон, эътиқоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ ва молумулқӣ ба хизмати давлатӣ ҳуқуқи баробар доранд.

Моддаи 3. Самтҳои асосии сиёсати давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ

Самтҳои асосии сиёсати давлатиро дар соҳаи хизмати давлатӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 4. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи хизмати давлатӣ

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи хизмати давлатӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*).

Моддаи 5. Низомии хизмати давлатӣ

1. Ба низомии хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил мешаванд:

- хизмати давлатии шаҳрвандӣ;
- хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ;
- хизмати давлатии ҳарбӣ.

2. Хизмати давлатии шаҳрвандӣ ҳамчун фаъолияти касбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ тибқи Қонуни мазкур ба амал бароварда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*).

Намудҳои алоҳидаи хизмати давлатии шаҳрвандӣ мувофиқи қонунгузори дахлдори соҳавӣ, бо назардошти принципҳои асосӣ ва муқаррароти умумии Қонуни мазкур ба танзим дароварда мешаванд (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*).

3. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ фаъолияти касбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ буда, ба таъмини қонуният, амният, тартиботи ҳуқуқӣ, ҳифзи ҳуқуқ, озодиҳои инсон ва шаҳрванд, инчунин мубориза бар зидди ҷинояткорӣ нигаронида мешавад.

4. Хизмати давлатии ҳарбӣ фаъолияти касбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатии мақомот ва ҷузъу томҳои ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қўшунҳо ва сохторҳои ҳарбӣ буда, ба таъмини мудофия ва амнияти давлат нигаронида мешавад.

5. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва хизмати давлатии ҳарбӣ мувофиқи қонунгузори дахлдори соҳавӣ, бо назардошти принципҳо ва муқаррароти умумии Қонуни мазкур ба танзим дароварда мешаванд.

6. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, хизмати давлатии ҳарбӣ ва намудҳои алоҳидаи хизмати давлатии шаҳрвандӣ дар қисме, ки бо қонунгузори соҳавӣ ба танзим дароварда нашудааст, бо Қонуни мазкур ва санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки тибқи Қонуни мазкур қабул карда шудаанд, ба танзим дароварда мешаванд.

Моддаи 6. Доираи амали Қонуни мазкур

1. Амали Қонуни мазкур нисбат ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва хизматчиёни давлатии маъмурӣ, ки мансабҳои давлатии хизмати давлатиро дар мақомоти зерини давлатӣ ишғол менамоянд, татбиқ мегардад:

- Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Дастгоҳи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Дастгоҳи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои он (*Қонуни ҚТ аз 22.07.2013 № 1016*);

- Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дастгоҳи он (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2013 № 1061*);

- Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кўдак дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1303*);

- дастгоҳҳои судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- мақомоти назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- вазоратҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;
- кумитаҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;
- мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои ҳарбӣ (барои хизматчиёни давлатии шаҳрвандӣ) (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);
- дастгоҳи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- идораҳои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;
- мақомоти дигари марказии ҳокимияти иҷроияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;
- намояндагиҳои доимии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкилотҳои байналмилалӣ, байнидавлатӣ (байниҳукуматӣ);
- мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

2. Ба хизматчиёни давлатии маъмури инчунин шахсони мансабдори мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, баробар карда мешаванд, ки номгуи мансабҳои онҳоро Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

3. Амали Қонуни мазкур нисбат ба шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва кормандони ташкилоту муассисаҳои зерини давлатӣ татбиқ намегардад:

- Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- узви Маҷлиси миллӣ ва вакили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- раис, муовинони раис, судяҳои Суди конституционӣ, Суди Олӣ, Суди Олии иқтисодӣ, Суди ҳарбӣ, Суди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, судҳои вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия, Суди иқтисодии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, судҳои иқтисодии вилоят ва шаҳри Душанбе;
- кормандони корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳои давлатӣ (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);

- хизматчиёни гражданин (ҳайати техникӣ ва хизматрасони) мақомоти давлатӣ (*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543*);

- кормандони дигар сохторҳои давлатие, ки дар қисми якуми ҳамин моддаи Қонуни мазкур номбар нашудаанд.

Моддаи 7. Принсипҳои асосии хизмати давлатӣ

1. Хизмати давлатӣ ба принсипҳои зерин асос меёбад:
 - волоияти Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - афзалияти ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
 - ягонагии низоми хизмати давлатӣ, новобаста аз таҷзияи ҳокимияти давлатӣ ба ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ;
 - садоқат ба Ватан ва ба халқи Тоҷикистон;
 - инсондӯстӣ ва адолати иҷтимоӣ;
 - хусусияти дунявӣ доштани хизмати давлатӣ;
 - ғайриҳизбӣ будани хизматчиёни давлатии мақомоти дахлдори давлатӣ, ки тибқи Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян гардидаанд;
 - шаффофият дар хизмати давлатӣ, ба ҷуз фаъолияте, ки сирри давлатӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшазандаро ташкил медиҳад;
 - касбият ва салоҳиятнокии хизматчиини давлатӣ;
 - ихтиёрӣ ва дастрас будани хизмати давлатӣ;
 - ҳисоботдиҳанда будани хизматчиини давлатӣ;
 - устувории ҳайати шахсии мақоми давлатӣ;
 - баландравии мансабии хизматчиини давлатӣ дар асоси қобилият, истеъдод, тайёрии касбӣ ва талаботи таҳассусӣ;
 - баҳодихӣ ба фаъолияти хизматчиини давлатӣ дар асоси дастовардҳои хизматӣ.

2. Хизмати давлатӣ инчунин ба дигар принсипҳо, ки ба қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат надоранд, асос ёфта метавонад.

Моддаи 7(1). Одоби хизматчиҳои давлатӣ

(Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128)

1. Одоби хизматчиҳои давлатӣ бо Кодекси одоби хизматчиҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, кодексҳои соҳавии одоби хизматчиҳои давлатӣ, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим дароварда мешавад.

2. Кодекси одоби хизматчиҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кодексҳои соҳавии одоби хизматчиҳои давлатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд *(Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128)*.

Моддаи 8. Мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ

1. Барои татбиқи сиёсати ягонаи хизмати давлатӣ аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ таъсис дода мешавад, ки ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тобеъ ва ҳисоботдиҳанда мебошад *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011)*.

2. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011)*:

- иҷрои Қонуни мазкурро дар доираи салоҳияти худ таъмин менамояд;
- санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи хизмати давлатиро таҳия намуда, бо тартиби муқарраргардида ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;
- ба ҷаъолияти мақомоти давлатӣ оид ба риояи қонунгузорӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ назорат мекунад ва оид ба бекор кардани қарорҳои мақомоти давлатӣ, ки ҳилофи қонунгузориҳои ҷумҳурӣ қабул гардидаанд, пешниҳод ирсол менамояд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*;
- дар доираи салоҳияти худ санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи хизмати давлатиро қабул менамояд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*;
- дар доираи ваколатҳои худ бо тартиби пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон парвандаҳои ҳуқуқвайронкунии маъмуриро доир ба риояи нақардани талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи хизмати давлатӣ баррасӣ менамояд *(Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 № 1433)*;
- роҳбарии методии ҳадамоти кадрӣ мақомоти давлатиро амалӣ намуда, Низомномаи намунавии ҳадамоти кадрӣ мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия ва барои тасдиқ ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*;
- яққоя бо мақомоти омори давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон шакли ҳисоботи омории соҳаи хизмати давлатиро муқаррар ва дастурамали тартиб додани онҳоро тасдиқ менамояд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*;
- маълумоти омори давлатиро оид ба соҳаи хизмати давлатӣ ҷамъ, коркард ва нашр менамояд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*;
- тартиби анҷом додани озмун барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ, баҳодихии ҷаъолият, аттестатсия ва ҷойивазкунии (ротатсияи) хизматчиёни давлатиро назорат ва роҳбарии методии онро амалӣ менамояд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*;
- фармоиши давлатии тайёркунии касбӣ, азнавтайёркунӣ ва тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатиро таҳия намуда, ҷаъолияти мақомоти давлатиро дар ин самт ҷамоҳанг менамояд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*;
- Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия ва барои тасдиқ ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;
- Феҳристи хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро пеш мебарад;
- Хориҷ карда шуд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*

- мониторинги ҳолати кадрҳои хизмати давлатӣ ва захираи кадрҳоро мегузаронад ва эҳтиёҷоти мақомоти давлатиро оид ба кадрҳо пешбинӣ менамояд;
- ҳуқуқи манфиатҳои хизматчиёни давлатиро ҳифз менамояд;
- талаботи таҳассусиро нисбат ба категорияҳои хизматчиёни давлатии маъмурий таҳия ва тасдиқ мекунад (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);
- маҳзани маълумоти захираи кадрҳои хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро тартиб медиҳад (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);
- дар таҳия ва татбиқи амалии барномаҳои давлатӣ оид ба такмил додан ва баланд бардоштани нақши хизмати давлатӣ иштирок менамояд;
- оид ба такмили низоми пардохти музди меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии хизматчиёни давлатӣ тақлифҳо пешниҳод менамояд;
- дар таҳияи лоиҳаҳои шартномаҳои байналмилалӣ оид ба масъалаҳои хизмати давлатӣ иштирок менамояд;
- барои бекор кардани санадҳои мақомоти давлатӣ, ки талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи хизмати давлатиро вайрон мекунад, ба суд муроҷиат менамояд (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);
- якҷоя бо мақомоти тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон номгуӣ бемориҳоеро, ки барои иҷрои уҳдадорӣҳои мансабии хизматчиӣ давлатӣ монеа мегарданд, таҳия ва тасдиқ менамояд (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011*);
- салоҳияти дигареро, ки қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд, амалӣ менамояд.

3. Низомнома ва сохтори мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

4. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқии оид ба хизмати давлатӣ қабулнамудаи худро шарҳ медиҳад, дар хусуси тартиби татбиқи хизмати давлатӣ тавсия ва дастурҳои методӣ таҳия ва пешниҳод карда, ахбор нашр менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

5. Мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идоракунии Ҷумҳурии Тоҷикистон, корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ вазифадоранд вобаста ба масъалаҳои соҳаи хизмати давлатӣ бо дархости хаттии мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ иттилооти заруриро пешниҳод намоянд (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 8(1). Санҷиши ҳолати риояи қонунгузории соҳаи хизмати давлатӣ

(*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*)

Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ метавонад санҷиши ҷаъолияти мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро оид ба риояи қонунгузории соҳаи хизмати давлатӣ гузаронад. Қоидаҳои гузарондани санҷиш аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

БОБИ 2. ТАШКИЛ ВА АДОИ ХИЗМАТИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 9. Хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба ҷой ва нақши мақоми давлатӣ дар низоми мақомоти давлатӣ, амалӣ намудани вазифа ва функцияҳои давлат, татбиқи салоҳияти мақомоти давлатӣ, хусусияти ваколати мансабҳои мушаххас ва аҳамияти онҳо дар амалӣ намудани сиёсати давлатӣ ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва маъмурий тақсим мешаванд.

2. Таснифи хизматчиёни давлатӣ ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва маъмурий дар Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мегардад, ки он аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Моддаи 10. Феҳристи мансабҳои давлатӣ ва категорияҳои мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ

1. Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро мансабҳои давлатии хоқимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсӣ ва маъмурии хизмати давлатӣ ташкил медиҳанд.

2. Барои хизматчиёни давлатии сиёсӣ категорияи мансабҳои давлатӣ муқаррар карда намешавад.

3. Барои хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи мансабҳои давлатии зерин муқаррар карда мешавад:

- категорияи олий;
- категорияи яқум;
- категорияи дуум;
- категорияи сеюм;
- категорияи чорум;
- категорияи панҷум;
- категорияи шашум;
- категорияи ҳафтум.

4. Таснифи мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ ба категорияҳо дар Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ карда мешавад (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*).

Моддаи 11. Талаботи таҳассусӣ нисбати довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ

1. Бо мақсади таъмини салоҳияти мақомоти давлатӣ, баланд бардоштани сатҳи касбии хизматчиёни давлатӣ ва мувофиқати хизматчиёни давлатии маъмурии ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ талаботи таҳассусӣ муқаррар карда мешавад (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*).

2. Талаботи таҳассусӣ меъёри асосии хоста гирифтани, ҷобачогузори кадрҳои хизмати давлатӣ ва омили муайянкунандаи фаъолияти хизматчиёни давлатӣ дар мақомоти давлатӣ ба ҳисоб меравад.

3. Ба талаботи таҳассусӣ, ки ба шахсони довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ пешниҳод мегарданд, дохил мешаванд:

- таҳсилоти олии касбӣ ва миёнаи касбӣ бо назардошти ихтисос ва категорияи мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ;
- собиқаи умумӣ ва таҷрибаи кор аз рӯи ихтисос;
- адои хизмати ҳарбӣ барои ишғоли мансабҳое, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*);
- собиқаи хизмати давлатӣ;
- донишдори забони давлатӣ (*Қонуни ҚТ аз 28.06.2011 № 741*);
- донишдори Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки иҷрои уҳдадорӣҳои мансабии хизматчиёни давлатиро ба танзим мебарорад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 914, аз 24.02.2017 № 1405, аз 13.11.2023 № 2011*).

4. Сатҳи талаботи таҳассусӣ барои хизматчиёни давлатии маъмурии аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ муайян карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011*).

5. Қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд нисбат ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ талаботи дигари таҳассусӣ муқаррар наоянд.

Моддаи 12. Хизматчиёни гражданин (ҳайати техникӣ ва хизматрасони) мақомоти давлатӣ

(*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543*)

1. Хизматчиёни гражданин (ҳайати техникӣ ва хизматрасони) мақомоти давлатӣ шахсоне мебошанд, ки ба хизматрасонии техникӣ, хоҷагӣ, молиявӣ, дигар таъминоти

фаъолияти мақомоти давлатӣ ва хизматчиёни давлатӣ машғуланд (*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543*).

2. Ҳуқуқ ва уҳдадориҳои мансабии онҳо мувофиқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ мушаххас муайян карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

3. Номгӯи чунин мансаб ва касбҳо бо пешниҳоди мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 13. Қабул шудан ба хизмати давлатӣ

1. Ба мансабҳои сиёсии хизмати давлатӣ қабул шудани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи Конститутсия, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*).

2. Ба мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба синни 18 расидаанд, ба талаботи таҳассусии муқаррарнамудаи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунанд, метавонанд қабул шаванд (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*).

3. Ҳангоми ба мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ қабул шудани шаҳрвандон ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои пешбиниамудаи моддаи 26 Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод менамоянд (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128, аз 3.08.2018 № 1543*):

- аризаи шахсӣ;

- эълومия дар бораи даромадҳо ва вазъи молумулкии худ (*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543*);

- маълумоти тиббӣ дар бораи вазъи саломатӣ;

- ҳуҷҷатҳои дигаре, ки қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба хусусияти мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ пешбинӣ намудаанд.

4. Шаҳрванд ба хизмати давлатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур қабул карда шуда, бо ӯ шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ баста мешавад, ки намунаи онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*).

5. Шаҳрванде, ки ба хизмати давлатӣ қабул шудааст, бояд дар муҳлати на дертар аз понздаҳ рӯз баъди ба хизмати давлатӣ дохил шудан ҳиссаи дар сармоияи оинномавии (шариконаи) ташкилотҳои тичоратӣ доштаашро ба шахси дигар бо ҳуқуқи идораи ба боварӣ асосёфта диҳад (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260*).

6. Муқаррар намудани ҳама гуна таъбиз, қатъи назар аз миллат, наҷод, чинс, забон, этноқоди динӣ, вазъи иҷтимоӣ, мансабӣ ва молумулкии шаҳрванд, ҳангоми дохил шудан ба хизмати давлатӣ манъ аст (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2020 № 1672*).

Моддаи 14. Парвандаи шахсии хизматчиӣ давлатӣ

(*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*)

1. Парвандаи шахсии хизматчиёни давлатӣ аз тарафи хадамоти кадрӣ мақоми дахлдори давлатӣ тартиб дода шуда, рафти адои хизмати давлатӣ дар он қайд карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 914, аз 24.02.2017 № 1405*).

2. Тартиби пешбурди парвандаи шахсии хизматчиёни давлатӣ ва номгӯи ҳуҷҷатҳои ба он дӯхташавандаро, мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ муайян менамояд (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 24.02.2017 № 1405, аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 15. Савганди хизматчиӣ давлатӣ

1. Шаҳрванде, ки бори аввал ба мансаби маъмурии хизмати давлатӣ қабул мешавад, дар ҳузури кормандони мақомоти давлатӣ ботантана савганд ёд менамоянд, ки матни он чунин аст (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*):

"Ман (насаб, ном ва номи падар), шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба хизмати давлатӣ қабул шуда, ботантана ва бо ҳисси масъулияти баланди ватандӯстӣ савганд ёд мекунам (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*):

- адои хизмати давлатиро дар мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун ифодаи боварии махсус аз тарафи ҷомеа ва давлат дарк намуда,

- Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намуда,

- дар фаъолияти худ принципҳои қонуният, адолат, беғаразӣ ва ростқавлиро ба роҳбарӣ гирифта,

- тибқи талаботи Кодекси одоби хизматчиӣ давлатӣ бовиҷдонона ва ба дараҷаи баланди касбӣ хизмат намуда,

- ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрвандро эътироф ва эҳтиром намуда, афзалияти манфиатҳои давлат ва ҷомеаро вазифаи асосии худ ҳисоб мекунам.

Барои вайрон намудани савганди ёдкардаам худро дар назди ҷомеа ва давлат масъул меҳисобам".

2. Ҳангоми савгандёдкунии хизматчиӣ давлатӣ Парчами Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Нишони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 № 1433*).

3. Хизматчиӣ давлатӣ рост истода, дасти росташро ба болои Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта, савганд ёд мекунад (*Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 № 1433*).

4. Шахси савгандёдкарда матни савгандро бо имзои шахсии худ тасдиқ ва санаи қабули онро сабт менамояд. Матни савганд дар парвандаи шахсии хизматчиӣ давлатӣ нигоҳ дошта мешавад (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*).

5. Матни савганди хизматчиёни давлатии мақомоти хифзи ҳуқуқ ва хизматчиёни давлатии ҳарбӣ тибқи қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳавӣ муқаррар карда мешавад.

Моддаи 16. Ҳолатҳое, ки ба хизмати давлатӣ қабул намудани шаҳрванд ва дар хизмати давлатӣ будани хизматчиӣ давлатиро истисно мекунад

Шаҳрванд дар ҳолатҳои зерин наметавонад ба хизмати давлатӣ қабул гардад ва ҳамчун хизматчиӣ давлатӣ дар хизмати давлатӣ бошад:

- саркашӣ қардан аз адои ба расмият даровардани иҷозат ба маълумоте, ки сирри давлатӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшавандаро дар бар мегирад, агар иҷрои уҳдадорихоӣ мансабӣ ба истифодаи ин маълумот вобастагӣ дошта бошад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- агар шаҳрвандии давлати дигарро дошта бошад (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*);

- аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон баромада, шаҳрвандии давлати дигарро гирифта бошад (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*);

- нафақагири Ҷумҳурии Тоҷикистон ё давлати хориҷӣ бошад (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*);

- мавҷудияти беморӣ, ки барои иҷрои уҳдадорихоӣ мансабии хизмати давлатӣ монеа мегардад (*Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011*);

- саркашӣ қардан аз пешниҳоди маълумоте, ки дар моддаи 31 Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст;

- доштани доғи судӣ барои ҷиноятҳои аз беэҳтиётӣ содиркарда (*Қонуни ҚТ аз 4.04.2019 № 1597*);

- агар барои содир қардани ҷиноятҳои қасдона маҳкум шуда бошад ё дар асоси моддаи 32 Кодекси муҳофизати ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои содир намудани ҷиноятҳои вазнин ва махсусан вазнин аз ҷавобгарии ҷиноятӣ озод шуда бошад (*Қонуни ҚТ аз 4.04.2019 № 1597*).

- ҳолатҳои дигаре, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи муқовимат ба коррупсия" ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 17. Санчиши маълумоте, ки аз тарафи шахрванд пешниҳод карда мешавад

1. Маълумоти пешниҳоднамудаи шахрванд ҳангоми ҳалли масъалаи ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин шудани ӯ мавриди санчиш қарор дода мешавад.

2. Агар санчиш ҳолатҳои барои ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин шудани шахрванд монешавандаро ошкор намояд, ба ӯ дар бораи радқунии таъин ба мансаби давлатӣ ва сабабҳои он хаттӣ хабар дода мешавад.

3. Тартиби санчиши маълумоти аз тарафи шахрванд пешниҳодшавандаро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 17(1). Санчиши махсус дар хизмати давлатӣ

(Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128)

Санчиши махсус дар хизмати давлатӣ дар асоси дархости хаттии роҳбари мақоми давлатӣ аз ҷониби мақоми дахлдори давлатӣ гузаронида мешавад, агар баръало ошкор карда шавад, ки шахси дар мансаби давлатии хизмати давлатӣ буда ё довталаби мансаби давлатии хизмати давлатӣ дар эълонияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкиаш, ки тибқи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидаанд, иттилооти бардурӯғ дода бошад *(Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128)*.

Моддаи 18. Озмун барои ишғоли мансаби холии маъмурии хизмати давлатӣ

1. Ишғол намудани мансаби холии маъмурии хизмати давлатӣ бо роҳи озмун сурат мегирад *(Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*.

2. Қоидаҳои гузаронидани озмунро Низомнома дар бораи тартиби гузаронидани "Озмун барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ, ки аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муқаррар мекунад *(Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 28.12.2012 № 914, аз 24.02.2017 № 1405)*.

3. Ишғоли мансабҳои категорияи олий бе озмун сурат мегирад. Дигар ҳолатҳои бе озмун ишғол намудани мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ тибқи Низомнома дар бораи тартиби гузаронидани озмун барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ муайян карда мешаванд *(Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*.

Моддаи 19. Таҳсили хизматчиёни давлатӣ

1. Таҳсили хизматчиёни давлатӣ дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти миёнаи касбӣ ба амал бароварда шуда, дар шакли тайёркунии касбӣ, азнавтайёркунӣ, тақмили ихтисос ва таҷрибаомӯзӣ сурат мегирад *(Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260)*.

2. Тайёркунии касбӣ, азнавтайёркунӣ ва тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатӣ дар асоси фармоиши давлатӣ, инчунин талаботи мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

3. Фармоиши давлатӣ оид ба тайёркунии касбӣ, азнавтайёркунӣ ва тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011)*.

Моддаи 20. Аттестатсияи хизматчиёни давлатӣ

1. Бо мақсади муайян кардани мувофиқат ба мансаби ишғолнамуда ва таъмини болоравии касбӣ аттестатсияи хизматчиёни давлатии маъмурий (ба истиснои хизматчиёни давлатие, ки мансаби сиёсии хизмати давлатӣ ва мансаби маъмурии хизмати давлатии категорияи олиро ишғол мекунанд) гузаронида мешавад *(Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)*.

2. Тартиб ва шартҳои гузаронидани аттестатсияи хизматчиёни давлатии маъмуриро Низомнома, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муайян менамояд.

Моддаи 20(1). Баҳодихӣ ба фаъолияти хизматчиёни давлатӣ

(Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603)

1. Бо мақсади назорати мунтазами рафти адои хизмати давлатӣ ва чамъ намудани иттилоот дар бораи иҷрои уҳдадорихои мансабӣ дар охири ҳар сол баҳодихии натиҷаи фаъолияти хизматчии давлатӣ гузаронида мешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

2. Қоидаҳои гузаронидани баҳодихии фаъолияти хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*).

Моддаи 21. Рутбаҳои тахассусии хизматчиёни давлатӣ

1. Барои хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон рутбаҳои тахассусӣ муқаррар карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 914*).

2. Тартиби ба хизматчиёни давлатӣ додани рутбаҳои тахассусиро Низомнома, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муайян менамояд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 914*).

3. Тартиби баробар донишдори рутбаҳо ва унвонҳои ҳарбӣ, дипломатӣ ва махсус ба рутбаҳои тахассусии хизматчиёни давлатии шаҳрвандӣ аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*).

Моддаи 22. Феҳристи хизматчиёни давлатӣ

Тартиби пешбурди Феҳристи хизматчиёни давлатиро, ки маълумотро дар бораи хизматчиёни давлатӣ дар бар мегирад, мақоми ваколатдор дар соҳаи хизмати давлатӣ муайян менамояд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 914*).

Моддаи 23. Асосҳои қатъ шудани хизмати давлатӣ

1. Хизмати давлатӣ ғайр аз асосҳои пешбиникардаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавридҳои зерин қатъ мегардад:

- истеъфои хизматчии давлатии сиёсӣ;
- расидан ба синни ниҳоии хизмати давлатӣ;
- қатъ намудани шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соҳиб шудан ба шаҳрвандии давлати дигар ё тарки доимии Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 24.02.2017 № 1405*);
- гирифтани нафақаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ё давлати хориҷӣ (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405*);
- вайрон намудани тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба танзими анъана ва ҷашну маросимҳо (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2007 № 273*);
- эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳукми айбдоркунии суд (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260*);
- эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳалномаи суд дар бораи маҳдуд намудани қобилияти амал ё ғайри қобили амал эътироф шудани хизматчии давлатӣ (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260*);
- риоя накардани маҳдудиятҳои, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст;
- ҳолатҳои дигаре, ки Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

2. Аз мансаби давлатӣ озод намудани хизматчии давлатӣ аз тарафи роҳбари мақоми давлатӣ, ки ҳуқуқи ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин ва озод карданро дорад, мувофиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегардад.

3. Дар сурати норизо будани хизматчии давлатӣ аз озод намуданаш аз мансаби давлатӣ ӯ ҳуқуқ дорад ба суд муроҷиат намояд.

Моддаи 24. Синни ниҳоии дар хизмати давлатӣ будан

Синни ниҳоии дар хизмати давлатӣ будан барои занон то 58-солагӣ ва барои мардон то 63-солагӣ мебошад. Роҳбари мақоми давлатӣ метавонад баъди мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ бо қарори (амри) худ муҳлати дар хизмати давлатӣ будани хизматчии давлатии ба синни ниҳой расидаро то ду сол дароз намояд. Дар ин сурат бо хизматчии давлатӣ шартномаи (қарордоди) муҳлатноки меҳнати баста мешавад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 914, аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 25. Истеъфои хизматчии давлатии сиёсӣ

1. Истеъфо қатъ ёфтани хизмати давлатӣ мувофиқи аризаи хаттии хизматчии давлатии сиёсӣ буда, асоси он монетаи сиёсӣ барои минбаъд ишғол намудани мансаби сиёсии хизмати давлатӣ мебошад.

2. Истеъфо аз тарафи мақоми давлатии ваколатдор қабул ё рад карда мешавад. Дар сурати рад кардани истеъфо хизматчии давлатии сиёсӣ бояд иҷрои уҳдадорихои мансабиашро давом диҳад ва ё бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ дар бораи бо хоҳиши худ аз мансаби сиёсии хизмати давлатӣ озод карданааш мурочиат намояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 26. Захираи кадрҳои хизмати давлатӣ

(*Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*)

1. Захираи кадрҳои хизмати давлатӣ бо мақсади таъмини хизмати давлатӣ бо кадрҳо, болоравии мансабии хизматчии давлатӣ дар асоси дастовардҳои хизматӣ, қобилият, истеъдод ва тайёрии касбӣ, сари вақт ишғол намудани мансабҳои холии маъмурии категорияҳои сеюм, дуум, якум, олий ва мансабҳои сиёсӣ ташкил карда мешавад.

2. Захираи кадрҳои хизмати давлатӣ аз ҳисоби мутахассисони босалоҳият, ташаббускор, дорои сатҳи баланди тайёрии касбӣ, қобилияти ташкилотчигӣ ва малакаи идоракунӣ ташаккул меёбад.

3. Тартиби ташаккул ва кор бо захираи кадрҳои хизмати давлатиро Низомнома дар бораи захираи кадрҳои хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муқаррар менамояд (*Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*).

Моддаи 26 (1) Ҷойивазкунии (ротатсия) кадрҳои роҳбарикунандаи хизмати давлатӣ

(*Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*)

1. Дар мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади истифодаи самараноки маҳорати касбии хизматчиёни давлатӣ ва пешгирии зухуроти коррупсионӣ ҷойивазкунии (ротатсия) кадрҳои роҳбарикунандаи хизмати давлатӣ анҷом дода мешавад.

2. Қоидаҳои гузаронидани ҷойивазкунии (ротатсия) кадрҳои роҳбарикунандаи хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*).

БОБИ 3. ВАЗЪИ ҲУҚУҚИИ ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 27. Ҳуқуқҳои хизматчии давлатӣ

1. Хизматчии давлатӣ ҳуқуқ дорад:

- дар доираи ваколатҳои худ дар баррасии масъалаҳо ва қабули қарор иштирок намуда, иҷрои онҳоро аз тарафи мақомоти дахлдор ва шахсони мансабдор талаб намояд;

- иттилоот ва маводи барои иҷрои ваколат ва уҳдадорихои мансабиаш заруриро бо тартиби муқарраргардида талаб карда гирад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- муайян намудани доираи уҳдадорихои мансабиашро аз роҳбари худ талаб намояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- ба тайёркунӣ, азнавтайёркунӣ, такмили ихтисос ва таҷрибаомӯзӣ дар муассисаҳои таълимии дахлдор аз ҳисоби маблағҳои бучети давлатӣ фаро гирифта шавад;

- ба фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ машғул шавад;

- бо маводе, ки ба адои хизмати давлатии ӯ дахл дорад, аз ҷумла парвандаи шахсӣ бемамоният шинос шавад (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 24.02.2017 № 1405*);

- дар хизмати давлатӣ, бо назардошти тахассус, қобилияти касбӣ ва сатҳи иҷрои уҳдадорихои мансабии худ, баланд равад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- дар сурати айбдоркунии беасос гузаронидани санҷиши хизмати роҳбар талаб намояд ва бо натиҷааш шинос шавад (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260*);

- бо ташаббуси худ фаъолиятро дар хизмати давлатӣ қатъ намояд;

- тибқи талаботи қонунгузорӣ бо нафақа таъмин гашта, аз ҳифзи иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ бархурдор бошад;

- оид ба тақмили хизмати давлатӣ ба мақоми давлатие, ки дар он фаъолият мекунад, инчунин ба мақомоти давлатии болоӣ ва шахсони мансабдори он тақлиф пешниҳод намояд.

2. Ҳуқуқҳои хизматчиёни давлатии сиёсӣ бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ муайян карда мешаванд.

Моддаи 28. Уҳдадориҳои асосии хизматчиӣ давлатӣ

(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011)

1. Хизматчиӣ давлатӣ уҳдадор аст *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011)*:

- Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намояд;

- ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, инчунин ҳуқуқ ва манфиатҳои шахсони ҳуқуқиро риоя, ҳифз ва эҳтиром намояд;

- муроҷиати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ баррасӣ намуда, аз рӯи онҳо чораҳои дахлдор андешад *(Қонуни ҚТ аз 2.01.2020 № 1672)*;

- интизоми давлатӣ ва хизматириоя намояд;

- меъёрҳои муқаррарнамудаи Кодекси одоби хизматчиӣ давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дастури фаъолияти худ қарор дода, ҳолатҳои бархӯрди манфиатҳоро хангоми иҷрои уҳдадориҳои мансабӣ истисно намояд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011)*;

- фармон, фармоиш ва амрҳои роҳбарон, қарор ва дастури мақомоти болоӣ ва шахсони мансабдорро, ки дар доираи ваколати онҳо дода шудаанд, иҷро намояд *(Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 914, аз 13.11.2023 № 2011)*;

- сирри давлатӣ ва сирри дигари бо қонунҳо ҳифзшавандаро, аз ҷумла баъди қатъи хизмати давлатӣ, дар давоми муҳлати муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ нигоҳ дорад *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011)*;

- хангоми иҷрои уҳдадориҳои мансабӣ маълумотро дар бораи ҳаёти шахсӣ, шаъну шарафи шаҳрвандон махфӣ нигоҳ дорад, аз онҳо пешниҳод намудани чунин маълумотро талаб накунад (ба истиснои мавридҳои муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон) *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011)*;

- ҳифзи моликияти давлатиро таъмин намояд;

- агар манфиати шахсии хизматчиӣ давлатӣ барои иҷрои уҳдадориҳои мансабӣ монеа гардад, ё ба манфиати давлатӣ муҳолифат кунад ва ё боиси дигар ҳолатҳои бархӯрди манфиатҳо гардад, бояд ба роҳбари мақоми давлатӣ, ки барои таъин ва озод намудани ӯ аз мансаб салоҳият дорад, хабар диҳад *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011)*;

- аз рӯзи гирифтани иттилооти расмӣ дар бораи қатъ намудани шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё соҳиб шудан ба шаҳрвандии давлати дигар ба роҳбари мақоми давлатӣ, ки ҳуқуқи ба мансаб таъин ва аз мансаб озод намуданро дорад, хабар диҳад *(Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405)*;

- сатҳи касбӣ ва таҳассуси худро барои иҷрои самараноки уҳдадориҳои мансабӣ баланд бардорад *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011)*;

- мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур савганд ёд кунад.

2. Уҳдадориҳои мушаххаси хизматчиӣ давлатӣ, ки аз уҳдадориҳои асосӣ бармеоянд, тибқи талаботи таҳассусӣ муайян карда шуда, дар дастурамалҳои мансабие, ки аз тарафи роҳбарони мақомоти давлатии дахлдор тасдиқ карда мешаванд, инъикос мегарданд. Қоидаҳои таҳияи дастурамалҳои мансабии хизматчиёни давлатии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ тасдиқ карда мешаванд *(қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603, аз 13.11.2023 № 2011)*.

3. Уҳдадорихои хизматчиёни давлатии сиёсӣ бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ муқаррар карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 29. Уҳдадорихои иловагии хизматчии давлатии маъмурӣ

(*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*)

1. Бо розигии хизматчии давлатии маъмурӣ ва роҳбари мақоми давлатӣ мумкин аст ба зиммаи хизматчии давлатии маъмурӣ иҷрои уҳдадорихои иловагии хизмати давлатӣ вогузошта шавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

2. Ҳаҷми пардохти иловапулиро барои иҷрои уҳдадорихои иловагии хизмати давлатӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамоянд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 30. Маҳдудиятҳо вобаста ба хизмати давлатӣ

Хизматчии давлатӣ ҳуқуқ надорад:

- бе иҷозати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мукофот, унвонҳои фахрӣ ва махсуси давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалиро қабул намояд;

- ҳангоми иҷрои ваколатҳои мансабӣ аз хизматрасониҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба манфиати шахсӣ истифода барад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- дар дигар амалҳо, аз ҷумла корпартоиҳо, ки ғайриқонунии мақомоти давлатӣ ва иҷрои уҳдадорихои мансабиро ҳалалдор месозанд, иштирок намояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- ба ҳайати мақомоти идоракуни, шӯроҳои нозирон ё парасторон, мақомоти дигари ташкилотҳои ғайритиҷоратии хориҷӣ ва воҳидҳои сохтори онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон шомил гардад, агар қонунгузорӣ ё шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошанд (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260*);

- дар идораи ғайриқонунии чамбияти хоҷагидор ё дигар ташкилоти тиҷоратӣ иштирок кунад, аз ҷумла ба ҳайати мақомоти идоракуни ташкилоти тиҷоратӣ, ки узвият дар онҳо бе иҷозати ироаи махсуси фардӣ ғайриимкон аст, ба истиснои ҳолатҳои, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260*);

- дар бонкҳои хориҷӣ, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир шудаанд, суратҳисобҳо кушояд ва пасандозҳо дошта бошад, пули нақд ва ашёи қиматнокро нигоҳ дорад, дигар воситаҳои молиявӣ ва моликият дар хориҷа дошта бошад ва (ё) аз онҳо истифода барад (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 24.02.2017 № 1405*);

- ба ғайриқонунии мақомоти дигари давлатӣ, ки ба доираи ваколати мансабиаш дохил нест, даҳлат намояд (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260*);

- дигар маҳдудиятҳои пешбинишудаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро вайрон намояд.

Моддаи 31. Эъломиякунонии даромадҳо ва вазъи молумулкии довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ, хизматчиёни давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда

(*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543*)

Эъломиякунонии даромадҳо ва вазъи молумулкии довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ, хизматчиёни давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи муқовимат ба коррупсия" амалӣ карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 3.08.2018 № 1543, аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 32. Ҷавобгарии интизомии хизматчии давлатӣ

1. Роҳбари мақоми давлатӣ, ки ҳуқуқи ба мансаб таъин ва аз мансаб озод намуданро дорад, ба хизматчии давлатӣ барои кирдори интизомии содирнамудааш, ҳамчунин барои риоя накардани талаботи Кодекси одоби хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кодексҳои соҳавии одоби хизматчии давлатӣ, роҳ додан ба бархурди манфиатҳо ҳангоми адои хизмати давлатӣ ва ё дигар кирдорҳои бавҷудоварандаи коррупсия, ки дорон

аломатҳои ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ ё ҷиноят намебошанд мучозоти зерини интизомиро татбиқ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*):

- сарзаниш;
- танбех;
- танбеҳи қатъӣ (*Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 № 1433*);
- то як сол мавқуф гузоштани додани рутбаи таҳассусии навбатӣ;
- ба мансаби паст гузаронидан;
- аз мансаб озод кардан.

2. Бо мақсади чамъ овардан ва санҷиши маълумот дар бораи кирдори интизомии содирнамудаи хизматчиҳои давлатӣ аз тарафи роҳбари мақоми давлатӣ санҷиши хизматӣ таъин карда мешавад. Санҷиши хизматӣ метавонад бо талаби хизматчиҳои давлатӣ низ гузаронида шавад.

3. Тартиби гузаронидани санҷиши хизматӣ ва ба ҷавобгарии интизомӣ кашидани хизматчиҳои давлатӣ аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд (*қонуни ҚТ аз 1.03.2010 № 603*).

4. Татбиқи ҷазоҳои интизомие, ки дар Қонуни мазкур, Кодекси меҳнат ва дигар санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ нагардидаанд, манъ аст (*Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 № 1433*).

Моддаи 33. Муносибати хизматчиҳои давлатӣ ба иҷрои фармон ва амрҳои ғайриқонунӣ

1. Хизматчиҳои давлатӣ бояд дар доираи ваколат ва уҳдадорихои мансабӣ амал намояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

2. Дар сурати ба қонунӣ будани фармон ва ё амри барои иҷро гирифташуда шубҳа пайдо кардани хизматчиҳои давлатӣ, ӯ бояд ба таври хаттӣ фавран ба роҳбари бевоситааш муроҷиат намояд. Агар роҳбари бевосита ё шахси мансабдори болоӣ дурустии фармон ва ё амри додашударо хаттӣ тасдиқ намояд, хизматчиҳои давлатӣ вазифадор аст онро иҷро намояд, ба шарте ки он дорой оқибатҳои ҷавобгарии маъмурӣ ва ё ҷиноятӣ набошад.

Масъулият барои оқибатҳои иҷрои фармон ё амр ва дастури ғайриқонунӣ дар ин ҳолат ба зиммаи шахси мансабдоре гузошта мешавад, ки онҳоро тасдиқ кардааст.

БОБИ 4. КАФОЛАТҲО ВА ҲАВАСМАНДГАРДОНИИ ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТӢ **Моддаи 34. Кафолатҳо барои хизматчиҳои давлатӣ**

1. Ба хизматчиҳои давлатӣ кафолатҳои зерин дода мешавад:

- шароити корӣ барои таъмини иҷрои уҳдадорихои мансабӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- музди меҳнат, аз ҷумла мукофотпулӣ, кумакпулӣ, иловапулӣ, ҷубронпулӣ ва изофапулӣ (*Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 № 1433, аз 13.11.2023 № 2011*);

- рухсатии ҳарсолаи пардохтшаванда ва дигар рухсатихои муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);

- таҳсил ва баланд бардоштани дараҷаи таҳассус бо нигоҳ доштани музди меҳнат, мансаби ишғолнамуда ё мансаби ба он баробар, бо тартиби муайяннамудаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар тамоми давраи таҳсил (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);

- суғуртаи ҳатмии давлатӣ барои беморӣ ё гум кардани қобилияти меҳнатӣ, фавт ё расондани зарар ба саломатӣ ва молу мулки ӯ ҳангоми иҷрои уҳдадорихои мансабӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- таъмини нафақа тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);

- таъмини нафақаи хизматчиҳои давлатӣ дар ҳолати фавти хизматчиҳои давлатӣ ба аъзои оилаи ӯ, ки тахти саробониаш қарор доранд (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*);

- ҳатман гирифтани розигии хизматчиҳои давлатӣ ҳангоми гузаронидан ба мансаби дигар (ғайр аз ҳолатҳои пешбинидамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон);

- химояи хизматчиӣ давлатӣ, аъзои оила ва наздикони ӯ аз зӯроварӣ, таҳдид ва дигар кирдорҳои ғайриқонунии вобаста ба иҷрои уҳдадорихоӣ мансабӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- таъмини имконияти баландравии мансабӣ;

- чуброни зарар ҳангоми пурра ё қисман гум кардани қобилияти меҳнатӣ;

2. Харочоти вобаста ба сафарҳои хизматӣ, чойивазкунӣ (ротатсия), гузаронидан ба мақоми давлатии воқеъ дар маҳалли дигар (вилоят, шаҳр, ноҳия), инчунин харочоти нақлиёт ва манзили хизматчиӣ давлатӣ вобаста ба чунин гузариш чуброн карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*).

3. Харочот вобаста ба кафолатҳое, ки ҳамин модда пешбинӣ менамояд, аз ҳисоби маблағҳои буҷети дахлдор сурат мегирад.

4. Қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои хизматчиӣ давлатӣ кафолатҳои дигарро низ пешбинӣ карда метавонанд.

5. Дар сурати вафоти хизматчиӣ давлатӣ ба аъзои оилаи ӯ дар ҳаҷми панҷ музди моҳонаи меҳнат аз ҷои кори охиринаш кумакпулии яқвақта дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 01.08.2012 № 900, аз 13.11.2023 № 2011*).

6. Дар сурати озод шудан аз мансаби давлатӣ, бинобар содир намудани кирдори ғайриқонунӣ, хизматчиӣ давлатӣ аз кафолатҳо ва чубронпулиҳое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ кардааст, маҳрум мегардад.

7. Иваз шудани роҳбари мақоми давлатӣ барои бо ташаббуси роҳбари нав қатъ шудани шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ асос шуда наметавонад, ба истиснои шартномаи (қарордоди) меҳнатие, ки бо хизматчиёни давлатии сиёсӣ баста мешаванд.

Моддаи 35. Кафолати хизматчиӣ давлатӣ дар мавриди барҳам додан, азнавташқилдиҳӣ ва таҷдиди мақоми давлатӣ, ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатӣ

(*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*)

1. Ба хизматчиӣ давлатӣ ҳангоми барҳам додан, азнавташқилдиҳӣ ва таҷдиди мақоми давлатӣ, ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатӣ бо назардошти дараҷаи таҳассус, касб ва мансаби пеш ишғолнамудааш дар дигар мақоми давлатӣ мансаби давлатии хизмати давлатӣ пешниҳод карда мешавад (агар бо розигии ӯ додани дигар мансаби давлатии хизмати давлатӣ дар ҳамон мақоми давлатӣ ғайриимкон бошад) (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*).

2. Ба хизматчиӣ давлатӣ, ки ҳангоми барҳам додан, азнавташқилдиҳӣ ва таҷдиди мақоми давлатӣ, ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатӣ аз мансаби давлатӣ озод шудааст (*қонуни ҚТ аз 11.03.2010 № 603*):

- аз рӯи мансаби пеш ишғолнамудааш бе ҳисоби кумакпулии аз кор рафтани, дар давоми се моҳ музди меҳнат дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- кумакпулӣ барои бекорӣ дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*);

- музди меҳнати пештарааш ҳангоми гузаронидан ба мансаби дигари давлатии хизмати давлатӣ дар ҳамон мақом ё мақоми дигари давлатӣ дар давоми се моҳ нигоҳ дошта мешавад (агар музди меҳнати наваш назар ба маоши пештарааш кам бошад);

- хизматрасонии тиббӣ ба ӯ ва аъзои оилааш дар ҳамон муассисаи табобатӣ, ки то ба мансаби нави давлатӣ гузарониданаш расонида мешуд, нигоҳ дошта мешавад;

- дар сурати доштани собиқаи умумии меҳнатӣ (25 сол барои мардҳо, 20 сол барои занҳо) ва на камтар аз 10 сол собиқаи хизмати давлатӣ, ҳуқуқ дода мешавад, ки ду сол пеш аз муҳлати муқарраркардаи қонунгузорӣ ба нафақа барояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

3. Дар сурати набудани имконияти мувофиқи ихтисосаш ба дигар мансаби давлатии хизмати давлатӣ гузаронидани хизматчиӣ давлатӣ ӯ то як сол дар мақоми давлатӣ, бо нигоҳ доштани собиқаи хизмати давлатӣ, дар захираи кадрҳо мемонад ва барои тақмили ихтисосаш имконият фароҳам оварда мешавад.

Моддаи 36. Музди меҳнати хизматчиҳои давлатӣ

1. Музди меҳнат бояд шароити моддии заруриро барои иҷрои уҳдадорихоии мансабии хизматчиҳои давлатӣ фароҳам оварда, ба ӯ ва аҳли оилааш сатҳи муносиби зиндагири таъмин намояд, инчунин барои бо кадрҳои салоҳиятноку тачрибанок таъмин намудани мақомоти давлатӣ мусоидат намуда, омилҳои меҳнати поквичдонона ва ташаббускоронаи хизматчиҳои давлатӣ бошад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

2. Музди меҳнати хизматчиҳои давлатӣ аз маоши мансабӣ, иловапулиҳо ба маоши мансабӣ барои рутбаи таҳассусӣ ва собиқаи хизмати давлатӣ иборат мебошад.

3. Иловапулӣ ба маоши мансабӣ барои собиқаи хизмати давлатӣ бо назардошти иловапулӣ барои рутбаи таҳассусӣ ҳар моҳ ба андозаи муқарраргардида пардохт карда мешавад.

4. Андозаи маоши мансабӣ, иловапулӣ барои рутбаи таҳассусӣ ва собиқаи хизмати давлатӣ, инчунин шартҳо ва тартиби пардохти музди меҳнати хизматчиёни давлатиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 37. Собиқаи хизмати давлатӣ

1. Ба собиқаи хизмати давлатӣ давраи фаъолияти шахрванд дар мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсӣ ва маъмурии хизмати давлатӣ, хизмат дар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва хизмати ҳарбӣ, инчунин фаъолият дар мансабҳои мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот, ки дар Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудаанд, дохил мешавад.

2. Ба собиқаи хизмати давлатӣ метавонанд дигар давраҳои фаъолияти меҳнатии шахрванд низ бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил карда шаванд.

Моддаи 38. Ҳавасмандгардонии хизматчиҳои давлатӣ

1. Хизматчиҳои давлатӣ барои дастовардҳои хизматӣ, хизмати бардавому бенуқсон, иҷрои супоришҳои махсусан муҳими давлатӣ ҳавасмандгардонидани мешавад.

2. Намудҳои ҳавасмандгардонӣ ва тартиби бо он сарфарозгардониданро қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамоянд.

Моддаи 39. Рухсатии хизматчиҳои давлатӣ

1. Ба хизматчиҳои давлатӣ бо назардошти хусусиятҳои хоси хизмати давлатӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи моддаи мазкур, Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон рухсатии ҳарсолаи пардохтшаванда дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*).

2. Давомнокии рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшавандаи хизматчиёни давлатӣ чунин муқаррар карда мешавад:

- 35 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи олӣ;

- 30 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи якум ва дуум;

- 28 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи сеюм, чорум, панҷум, шашум ва ҳафтум (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

3. Дар сурати 5, 10, 15 ва 20 сол будани собиқаи хизмати давлатӣ, ба муҳлати рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшаванда мувофиқан 3, 6, 10 ва 15 рӯзи тақвимӣ илова карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

4. Рухсатии ҳарсола ва рухсатии иловагӣ ҳамчунин карда мешавад ва бо хоҳиши хизматчиҳои давлатӣ мумкин аст, ки қисм-қисм дода шаванд. Давомнокии як қисми рухсатии асосӣ набояд аз 14 рӯзи тақвимӣ кам бошад.

5. Хизматчиҳои давлатӣ дар давоми сол барои гирифтани рухсатии бемузди давомнокияш на бештар аз 60 рӯзи тақвимӣ ҳуқуқ дорад.

Моддаи 40. Таъминоти иҷтимоии хизматчиҳои давлатӣ

1. Ба хизматчиҳои давлатӣ бо тартиби муқарраршуда:

- аз фонди давлатӣ манзили истиқоматӣ дода мешавад;

- барои беҳтар кардани шароити манзил, сохтмони манзили шахсӣ ва ё кооперативӣ китъаи замин ҷудо карда мешавад, ки тартиби ҷудо карда шудани онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд;

- барои харидан ё сохтмони манзил, инчунин беҳтар намудани шароити манзилӣ ба муҳлати то 20 сол қарзи бефоиз дода мешавад, ки шартҳо ва тартиби додани чунин қарзро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*).

2. Ба хизматчиӣ давлатии сиёсӣ ва хизматчиӣ давлатии маъмурии категорияи олии илова ба майдони истиқоматӣ 20 метри мураббаъ барои ҳуҷраи корӣ дода мешавад.

3. Дар сурати на камтар аз 15 сол собиқаи бефосилаи хизмати давлатӣ доштани хизматчиӣ давлатӣ хонаи истиқоматиӣ дар фонди манзили давлатӣ ишғолкардааш (ба ғайр аз хонаҳои истиқоматиӣ хизматӣ) ройгон ба моликияти ӯ дода мешавад.

Моддаи 41. Таъмини нафақа ва дигар кумакпулиҳо ба хизматчиӣ давлатӣ

(*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2011*)

1. Таъмини нафақаи хизматчиёни давлатӣ мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи нафақа амалӣ гардонида мешавад (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1128*).

2. Хизматчиӣ давлатӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ба нафақа барои хизмати дарозмуддат ҳуқуқ дорад.

3. Ба хизматчиӣ давлатӣ ҳангоми ба нафақа баромадан дар ҳаҷми музди меҳнати семоҳа кумакпулии якҷафта дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 01.08.2012 № 900, аз 3.08.2018 № 1543, аз 13.11.2023 № 2011*).

4. Дар мавриди тақдоран ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин (интиҳоб) шудани шахсоне, ки нафақа мегиранд, пардохти нафақаи онҳо боздошта мешавад. Ҳангоми аз мансаб озод шудани чунин шахсон пардохти нафақаи онҳо дар асоси собиқаи корӣ дар рӯзи охирини аз мансаб озод шуданашон аз нав барқарор карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 24.02.2017 № 1405, аз 2.01.2020 № 1672*).

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 42. Тартиби баррасии баҳсҳои меҳнатиӣ хизматчиёни давлатӣ

Хизматчиёни давлатӣ оид ба ҳалли баҳсҳои меҳнатиашон метавонанд ба мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ, мақомоти дигари ваколатдори давлатӣ ё суд муроҷиат намоянд (*Қонуни ҚТ аз 25.12.2015 № 1260, аз 13.11.2023 № 2011*).

Моддаи 43. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсоне, ки муқаррароти Қонуни мазкурро вайрон мекунанд, тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 44. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13 ноябри соли 1998 "Дар бораи хизмати давлатӣ" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1998, № 22, моддаи 297; с. 2002, № 4, қисми 1, моддаи 203; с. 2005, № 7, моддаи 407; соли 2006, № 3, моддаи 154) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 45. Мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э. Раҳмонов

аз 5 марти соли 2007 № 233,

ш. Душанбе

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАҶОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН**

Оид ба қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ" қабул карда шавад.

Раиси
Маҷлиси намоёндағони Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон С. Хайруллоев
аз 24 январи соли 2007, № 466 ш. Душанбе

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии
Тоҷикистонро "Дар бораи хизмати давлатӣ" баррасӣ намуда, қарор мекунад:
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси
Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон М. Убайдуллоев
аз 22 феввали соли 2007 № 275 ш. Душанбе